

נידה מ. (המשנה) עד מא. (ש2 מעל החרב של הב"ח)

ביאורי מושגים

המזבח מקדש - למזבח יש כוח לכסות על פסולים. ישנם פסולים מסויימים שאם עלו על המזבח הם יקורבו ולא ירדו מהמזבח.
 ר' יהודה ור' שמעון נחלקו בנוגע להיקף הפסולים שאם עלו לא ירדו.

משנה

אישה שילדה דרך הדופן:
 ת"ק: לא נחשב לידה.
 ר' שמעון: נחשב לידה.

ממתי חלה הטומאה:
 דם נידה - מהיציאה לפרוזדור.
 זוב ושכבת זרע - מהיציאה לאויר העולם.

כמות הטומאה
 כל שהוא - אפילו כעין החרדל.

טעמם של חכמים: 'אישה כי תזריע' - צריך שתלד ממקום שמזריעה.
 ר"ש: משם לומדים שאפילו וולד קטנטן נחשב וולד.

טעמו של ר"ש: 'תלד' - ריבה צורות הולדה נוספות כמו יוצא דופן.
 חכמים: מ'תלד' מרבים טומטום ואנדרוגיניוס.

ר"ש: טומטום ואנדרוגיניוס לומדים מ'לבן' ו'לבת'.
 חכמים: מ'לבן' ו'לבת' לומדים לחייב על כל לידה,

ר"ש: על כל לידה נלמד מ'זאת תורת היולדת'.
 חכמים: צריך שני לימודים לרבות על כל לידה. אחד לשני הריונות ושני להריון אחד.

ר' יוחנן: ר"ש מודה לחכמים שבקדשים יוצא דופן אינו נחשב לידה

המקור לדינו של ר' יוחנן:
 בבכור יוצא דופן אינו נחשב לידה.
 לומדים קודשים בג"ש מבכור.

שאלה: מדוע לומדים קדשים מבכור ולא מאדם?

תשובה: יש יותר דינים משותפים לבכור ולקדשים מאשר דינים המשותפים לאדם ולקדשים.

ר' חיא בנו של ר' הונא - מהברייתא משמע כשיטת ר' יוחנן:

'זאת תורת העולה' - ישנם פסולים שהמזבח לא מקדש (ולכן גם אם עלו ירדו) מהם:

ר' יהודה: נשחטה בלילה, נשפך דמה לפני הזריקה, או יצא דמה לפני הזריקה. (וכמובן גם הפסולים של ר"ש)

ר' שמעון: פסולים שנפסלו בתוך המקדש - המזבח מקדש, המזבח לא מקדש רק פסולים שהגיעו למקדש כבר בפסלות. אלו הפסולים שהגיעו בפסלות: רובע, נרבע, נעבד ע"ז, אתנן זונה, מחיר כלב, כלאים, טריפה, ויוצא דופן.

ר' שמעון מונה יוצא דופן בין הפסולים - מכאן שיוצא דופן לא נחשב לידה בקדשים.

הערות:

1. לא ניתן להסביר שהכוונה ב'יוצא דופן' היא לבכור - בכור יוצא דופן הינו חולין גמורים, ואין צורך לכתוב שהמזבח לא קידשו.
2. החידוש של 'יוצא דופן בבהמת קודשים' הוא במקרה שבו היתה בהמת קודשים שילדה דרך הדופן.
 ר"ש סובר שולדות קדשים קדושות, ובכל זאת יוצא דופן של בהמת קודשים אינו קדוש.